

Ընդհանուր տեղեկատվություն վիճակագրական արտադրանքի մասին		
0.1	Անվանումը	Տարեկան հաշիվներ
0.2	Ոլորտը	Ազգային հաշիվներ, համախառն ներքին արդյունք
0.3	Պատասխանատու մարմինը, բաժինը, անձը և այլն	Արմստատ Մակրոտնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների բաժին Բաժնի պետ Լուսյա Խաչատրյան, Հայաստանի Հանրապետություն, 0010, ք. Երևան, Հանրապետության պող., Կառավարական տուն 3 Հեռախոս՝ +374 11 52 39 96 Էլ. փոստ՝ lusya@armstat.am , info@armstat.am
0.4	Նպատակը և պատմությունը	<p>Հիմնական նպատակն է Հայաստանի Հանրապետության ազգային հաշիվների համակարգի հիմնական ցուցանիշների հաշվարկումը և սահմանված կարգով մակրոտնտեսական ցուցանիշների և ազգային հաշիվների վերաբերյալ արժանահավատ և վստահելի տեղեկատվության ներկայացումը:</p> <p>Հայաստանում ազգային հաշիվների համակարգի ներդրումը սկսվել է 90-ական թվականներից, երբ Հայաստանը որդեգրեց տնտեսակարգի փոփոխության քաղաքականություն՝ ուղղված ազատական տնտեսական հարաբերությունների ձևավորմանը, որին անցումը ենթադրում էր դրան բնորոշ հաշվարկային համակարգի ներդրում միջազգայնորեն ընդունված հիմնադրույթների, սահմանումների, դասակարգումների և հաշվապահական կանոնների (ԱՀՀ-93 և ԵՀՀ-95) ամբողջության հիման վրա:</p> <p>Սկսած 2014թ. ՀՀ վիճակագրական կոմիտեն Հայաստանի ազգային հաշիվների վիճակագրության բնագավառում իրականացրել է մեթոդաբանական փոփոխություն՝ անցում է կատարել «Ազգային հաշիվների համակարգ 1993-ից» «Ազգային հաշիվների համակարգ 2008-ի»:</p> <p>Հայաստանում ազգային հաշիվների համակարգի հիմնական ցուցանիշների վերաբերյալ տարեկան պաշտոնական վիճակագրական տվյալներն առկա են սկսած 1990թ-ից:</p>
0.5	Օգտագործողները և կիրառումը	Հայաստանի ազգային հաշիվների վերաբերյալ տվյալներն ունեն օգտագործողների լայն շրջանակ: Հիմնական օգտագործողների թվում են երկրի տնտեսական քաղաքականության և տնտեսական կանխատեսման գործառնություններ իրականացնող պետական մարմինները, ինչպես նաև այլ պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, հասարակական, գիտակրթական, ֆինանսավարկային կազմակերպությունները, գործարար միջավայրը,

		զանգվածային լրատվամիջոցները, միջազգային կազմակերպությունները և այլն:
0.6	Տեղեկությունների աղբյուրները	Հաշվարկներն իրականացվում են տարբեր աղբյուրների՝ հիմնականում Արմստատի կողմից իրականացվող վիճակագրական դիտարկումների տվյալների հիման վրա: Կազմակերպությունների ամսական, եռամսյակային և տարեկան դիտարկումներն իրականացվում են տնտեսական գործունեության բոլոր տեսակների համար, բացի գյուղատնտեսությունից: Վերջինիս վերաբերյալ տվյալները հավաքվում են 340000 գյուղացիական տնտեսություններից ընտրանքային եղանակով ընտրված 12090 տնտեսությունից, ինչպես նաև մոտ 100 առևտրային կազմակերպություններից ստացվող տվյալների հիման վրա: Ի լրումն վերոնշյալ տեղեկատվական աղբյուրների, օգտագործվում են նաև Արմստատի կողմից իրականացվող տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված և աշխատուժի ընտրանքային հետազոտությունների տվյալները: Պետական կառավարման մարմինների ծառայությունների, ինչպես նաև հարկային մուտքերի և սուբսիդիաների հաշվարկման համար օգտագործվում են ՀՀ ֆինանսների նախարարության (ՀՀ ՖՆ) կողմից տրամադրվող տվյալները: ՀՀ կենտրոնական բանկից (ՀՀ ԿԲ) ստացվող տվյալներն օգտագործվում ֆինանսական գործունեության թողարկման, ֆինանսական միջնորդության անուղակիորեն չափվող ծառայությունների և տնտեսության ֆինանսական հատվածի:
0.7	Տվյալների հավաքման իրավական լիազորությունը	Տվյալները հավաքվում են «Պաշտոնական վիճակագրության մասին» օրենքի և «Հնգամյա վիճակագրական ծրագրի» հիման վրա, ինչպես նաև ՀՀ վիճակագրության պետական խորհրդի 2016թ. հունիսի 20-ի «Վիճակագրական տվյալների հավաքման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 05-Ն և «Տարեկան վիճակագրական ծրագիրը հաստատելու մասին» որոշումների հիման վրա:
0.8	Ռեսպոնդենտների (ծանրաբեռնվածությունը)	Ռեսպոնդենտների ուղղակի ծանրաբեռնվածություն առկա չէ, քանզի Կազմակերպություններից տվյալների հավաքումն իրականացվում է Արմստատի կողմից:
0.9	ԵՄ կանոնակարգեր	
1 Բովանդակություն		
1.1	Բովանդակության նկարագիրը	2010թ. Հայաստանի Ազգային հաշիվները կազմվում են համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգի (ԱՀՀ-2008) հիմնարար դասակարգումների, սահմանումների և հասկացությունների, ինչպես նաև այլ մեթոդաբանական հիմքերի, միաժամանակ շարունակելով աշխատանքը Եվրոպական հաշիվների համակարգ (ԵՀՀ) 2010 ներդրման ուղղությամբ: Ընդգրկվում են ԱՀՀ-ում սահմանված բոլոր գործառնությունները: ՀՆԱ գնահատականը ներառում է բոլոր շուկայական գործառնությունները, ներառյալ ապրանքափոխանակությունը:

	<p>Ընդգրկվում է Հայաստանի Հանրապետության ամբողջ տնտեսությունը:</p> <p>ՀՆԱ-ն ըստ եռամսյակների կազմվում է ընթացիկ, սկսած 2011թ. 1-ին եռամսյակից՝ նախորդ տարվա միջին տարեկան և հղումային տարվա միջին տարեկան գներով: Բազային տարի է համարվում նախորդ տարին: Նախորդ տարվա համադրելի գներով տվյալների վերագնահատումը կատարվում է կրկնակի դեֆլատավորման եղանակի օգտագործմամբ: Համադրելի գներով գնահատման համար օգտագործվում են ֆիզիկական ծավալի ինդեքսները, գները և հաշվարկման էքստրապոլացիայի եղանակը: Վերջինիս դեպքում կիրառվում են զբաղվածների թվաքանակը և տնտեսական գործունեության տեսակը բնութագրող այլ ծավալային ցուցանիշներ:</p> <p>Վերջնական սպառման ծախսերը հաշվարկվում են մանրածախ ապրանքաշրջանառության տվյալների՝ ճշգրտված չկազմակերպված շուկայում գնումների ծավալով, վճարովի ծառայությունների և անձնական սպառման համար արտադրության ծախսերի, պետական կառավարման մարմինների և ոչ առևտրային կազմակերպությունների ծախսերի հիման վրա: Տվյալները ճշգրտվում են տնային տնտեսությունների կենսապայմանների ամբողջացված հետազոտությունների արդյունքների հիման վրա, ինչպես նաև, մասամբ հաշվի է առնվում արտադրական և ծախսային եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ- ների միջև ընդհանուր հաշվեկշռի անհրաժեշտությունը: Նախորդ տարվա գներով գնահատականը տրվում է ընթացիկ գներով վերջնական սպառման և կուտակման բաղադրիչների դեֆլատավորման ճանապարհով՝ կիրառելով համապատասխան գների ինդեքսներ:</p> <p>Հիմնական կապիտալի կուտակումը հաշվարկվում է կապիտալ ներդրումների, կապիտալ վերանորոգման ծախսերի, երկրաբանահետախուզական աշխատանքների ծախսերի, հիմնական հոտի կենդանիների/գլխաքանակի արժեքի հավելածի, ծրագրային ապահովման և տվյալների բազայի ստեղծման ծախսերի, գրական և գեղարվեստական ստեղծագործությունների բնօրինակների ձեռքբերման ծախսերի վերաբերյալ վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների, ինչպես նաև պետական բյուջեի հաշվին սարքավորումների, երկարատև օգտագործման առարկաների ձեռքբերման ծախսերի հիման վրա: Օգտագործվում են նաև վճարային հավելյալ տվյալները:</p> <p>Նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխությունը հաշվարկվում է կազմակերպությունների կողմից ներկայացվող վիճակագրական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա:</p>
--	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Պաշարների արժեքի փոփոխությունը որոշվում է որպես պաշարներում ապրանքների մուտքագրման և դուրսգրման տարբերություն: Պաշարների փոփոխության արժեքից հանվում է պաշարներում գտնվելու ընթացքում գների փոփոխության արդյունքում ստացվող արտադրանքի արժեքը, այսինքն՝ գների փոփոխության ազդեցությունը (հոլդինգային շահույթ):

Ապրանքների և ծառայությունների արտահանման և ներմուծման վերաբերյալ տվյալները վերցվում են վճարային հաշվեկշռի տվյալներից, որոնք կազմվում են «մաքոքային/ֆիզիկական անձանց կողմից իրականացված առևտրով» ճշգրտված մաքսային վիճակագրության տվյալների հիման վրա:

ՀՆԱ-ն եկամուտների ձևավորման եղանակով հաշվարկվում է միայն տարեկան կտրվածքով:

Վարձու աշխատողների աշխատանքի վարձատրությունը ներառում է աշխատավարձը և գործատուների կողմից կատարված սոցիալական ապահովագրության մասհանումները: Դրանք հաշվարկվում են հաշվեգրման եղանակով: Աշխատավարձն ընդգրկում է դրամային և բնախրեղեն ձևով բոլոր եկամուտներն՝ անկախ ֆինանսավորման աղբյուրից:

Արտադրության և ներմուծման հարկերը ներառում են արտադրանքի, ներմուծման և արտադրության այլ հարկերը: Սուբսիդիաներն իրենցից ներկայացնում են ընթացիկ չփոխհատուցվող և անվերադարձ վճարներ, որոնք պետությունը տրամադրում է կազմակերպություններին՝ արտադրության, ապրանքների և ծառայությունների արտահանման կամ վաճառքի հետ կապված:

Համախառն շահույթը և համախառն խառը եկամուտները ներառում են ավելացված արժեքի այն մասը, որը մնում է արտադրողների մոտ՝ ծախսերը հանելուց հետո:

Հաշիվների համաձայնեցումը հիմնված է համակարգում հաշիվների փոխհարաբերությունների վրա: ՀՆԱ որոշ բաղադրիչների գնահատումը կատարվում է ՀՆԱ գնահատականի համաձայնեցմամբ՝ երեք մեթոդներով: Քանի որ արտադրական եղանակով ՀՆԱ գնահատումը համարվում է առավել նախընտրելի, ապա շատ դեպքերում նյութական շրջանառու միջոցների փոփոխությունները և տնային տնտեսությունների սպառողական ծախսերը ճշգրտվում են ծախսային եղանակի դեպքում, իսկ եկամուտների ձևավորման եղանակի դեպքում ճշգրտվում են համախառն շահույթը և խառը եկամուտը: Միջանկյալ տվյալների

		<p>վիճակագրական շեղումները պայմանավորված են գործունեության մի շարք ձևերում ոչ ֆորմալ և չդիտարկվող բաղադրիչների առկայությամբ: Այդ գործունեության տեսակներում զբաղվածների թվաքանակը համեմատվում է կենսապայմանների ամբողջացված և աշխատուժի ընտրանքային հետազոտություններից ստացված զբաղվածների թվաքանակի հետ: Այդ համեմատության արդյունքներով ճշգրտվում է ՀՆԱ-ն:</p> <p>ՀՆԱ-ի գնահատականների համար հիմնական է համարվում արտադրական եղանակը: Արտադրական և ծախսային եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ի տարբերությունը հաշիվներում ցույց է տրվում որպես վիճակագրական շեղում:</p>
1.2	Վիճակագրական հասկացություններ	<p>Հայաստանի Ազգային հաշիվները կազմվում են համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգի (ԱՀՀ-2008) հիմնարար դասակարգումների, սահմանումների և հասկացությունների, ինչպես նաև այլ մեթոդաբանական հիմքերի, միաժամանակ շարունակելով աշխատանքը Եվրոպական հաշիվների համակարգ (ԵՀՀ) 2010-ի ներդրման ուղղությամբ:</p> <p>Ընդգրկվում են ԱՀՀ-2008-ում սահմանված բոլոր գործառնությունները (Տես 1.1-ի առաջին պարբերությունը): Կազմվում են ազգային հաշիվների համակարգի համախմբված հաշիվները, ինչպես նաև «արտերկրի» հաշիվը և համաձայնեցվածությունը հաշիվների միջև:</p> <p>Ապրանքների և ծառայությունների հաշիվն ինչպես և բոլոր մյուս հաշիվները, կազմված է երկու մասից՝ «ռեսուրսային», որտեղ ցույց են տրվում ապրանքների ու ծառայությունների թողարկումն ու ներմուծումը, արտադրանքի հարկերը և սուբսիդիաները, իսկ «օգտագործման» մասում՝ սպառման (միջանկյալ և վերջնական) համար օգտագործվող ապրանքների և ծառայությունների ծավալները, հիմնական և շրջանառու կապիտալի կուտակումը, ապրանքների և ծառայությունների արտահանումը:</p> <p>Արտադրության հաշիվն արտացոլում է անմիջականորեն արտադրական գործընթացին վերաբերվող գործառնությունները: Այս հաշվում որոշվում է ավելացված արժեքը, որը հանդիսանում է ՀՆԱ-ի հաշվարկման հիմքը:</p> <p>Եկամուտների ձևավորման հաշիվը եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի բաղկացուցիչ մասն է: Այն արտացոլում է անմիջականորեն ապրանքների ու ծառայությունների արտադրությանը մասնակցող կառուցվածքային ռեզիդենտ-միավորների կողմից վճարած սկզբնական եկամուտները: Բացի այդ, այն արտացոլում է սկզբնական եկամուտների տեսակներն՝ ըստ</p>

	<p>տնտեսական գործունեության տեսակների և հատվածների:</p> <p>Սկզբնական եկամուտների բաշխման հաշիվը եկամուտների սկզբնական բաշխման հաշվի երկրորդ բաղկացուցիչ մասն է: Այն բնութագրում է ռեզիդենտների (կառուցվածքային միավորների կամ հատվածների) միջև արտադրական գործունեությունից և սեփականությունից ստացած սկզբնական եկամուտների բաշխումը:</p> <p>Սկզբնական եկամուտների սալդոն բնութագրում է այն եկամուտները, որոնք ձևավորվում են կառուցվածքային ռեզիդենտ-միավորների մոտ՝ արտադրությանը մասնակցելու արդյունքում, ինչպես նաև ստացվում են սեփականությունից: Այն որոշվում է, որպես ռեզիդենտ-միավորների կողմից ստացված և վճարված բոլոր սկզբնական եկամուտների տարբերություն:</p> <p>Համախառն հիմքով հաշվարկված, այսինքն, մինչև հիմնական կապիտալի սպառման դուրսբերումը, սկզբնական եկամուտների սալդոն ամբողջ տնտեսության մակարդակով հավասար է համախառն ազգային եկամտին:</p> <p>Եկամուտների երկրորդային բաշխման հաշիվն արտացոլում է կառուցվածքային միավորների կամ հատվածների սկզբնական եկամուտների սալդոյի վերափոխումը տնօրինվող եկամտի՝ ընթացիկ տրանսֆերտների ստացման և փոխանցման արդյունքում՝ առանց բնափրային ձևով ստացվող և փոխանցվող սոցիալական տրանսֆերտների:</p> <p>Տնօրինվող եկամտի օգտագործման հաշիվը ցույց է տալիս, թե տնային տնտեսությունները, պետական հիմնարկները և տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունները ինչպես են իրենց տնօրինվող եկամուտը բաշխում վերջնական սպառման ծախսերի և խնայողության միջև:</p> <p>Կապիտալի հետ գործառնությունների հաշիվն արտացոլում է հիմնական կապիտալի համախառն կուտակման և նյութական շրջանառու միջոցների պաշարների փոփոխության ֆինանսավորումը, ներառյալ կապիտալ տրանսֆերտների ձևով հարստության վերաբաշխումը տնտեսության հատվածների և «արտերկրի» միջև: Կապիտալի հետ գործառնությունների ֆինանսավորման հիմնական աղբյուր է խնայողությունը, որը տեղափոխվում է եկամուտների օգտագործման հաշվից: Այդ գործառնությունների ֆինանսավորման մյուս աղբյուրը ստացված կապիտալ տրանսֆերտներն են՝ հանած փոխանցված կապիտալ տրանսֆերտները:</p> <p>Կապիտալի հետ գործառնությունների հաշվի հաշվեկշռող հոդվածը</p>
--	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		<p>զուտ վարկավորումը (+) կամ զուտ փոխառությունն (-) է:</p> <p>Չուտ վարկավորումը (+) կամ զուտ փոխառությունը (-) ֆինանսավորման աղբյուրների գերազանցումն է կամ պակասուրդը (դեֆիցիտ) ոչ ֆինանսական ակտիվների զուտ ձեռքբերման ծախսերի համեմատությամբ: Ամբողջ տնտեսության մակարդակով զուտ վարկավորումը կամ զուտ փոխառումը ցույց է տալիս ռեսուրսների այն քանակությունը, որը երկիրը տրամադրում է «արտերկրին» կամ «արտերկիրը» տրամադրում է երկրին:</p> <p>1990-2006թթ. արտադրական եղանակով ՀՆԱ-ի հաշվարկների համար կիրառվել է Ժողովրդական տնտեսության ճյուղերի համամիութենական դասակարգիչը (ԺՏՃՀԴ): 2004-2006թթ. ԺՏՃՀԴ-ին զուգահեռ 2007թ.-ից կիրառվել է նաև Տնտեսական գործունեության տեսակների Հայաստանի դասակարգչի (ՏԳՏՀԴ) 1.1 խմբագրությունը (NACE 1.1), իսկ 2012թ.-ից Տնտեսական գործունեության տեսակների Հայաստանի դասակարգչի (ՏԳՏՀԴ) 2 խմբագրությունը (NACE խմբ. 2): Ըստ ՏԳՏՀԴ 2-ի առկա են տվյալները սկսած 2008 թ.-ից:</p>
2. Ժամանակայնություն		
2.1	Հաշվետու ժամանակահատվածը	Տարեկան տվյալների համար հաշվետու ժամանակահատվածը օրացուցային տարին է:
2.2	Հրապարակման ամսաթիվը	ՀՆԱ-ի տարեկան նախնական գնահատականը հրապարակվում է արտադրական և ծախսային ՀՆԱ-ի չորրորդ եռամսյակի առաջին գնահատականի հետ՝ հաշվետու տարվա ավարտից հետո մարտի վերջին, որը հետո վերանայվում է նախորդ տարվա հաշվետու տարեկան տվյալների հիման վրա և հրապարակվում մայիսին: Հաշվետու տարեկան տվյալները հրապարակվում են հաշվետու տարվան հաջորդող տարվանից հետո մայիսի 5-ին, իսկ ամբողջական հաշիվները՝ չորրորդ եռամսյակում:
2.3	Ճշտապահություն	Ընդհանուր առմամբ, տվյալների հավաքումն ու մշակումը համապատասխանում են ազգային հաշիվների ժամանակային պահանջներին: Տվյալների հրապարակումը սովորաբար չի շեղվում սահմանված ժամանակացույցից:
2.4	Հաճախականությունը	Տարեկան՝ ամբողջական հաշիվների կազմում ինչպես ըստ ամբողջ տնտեսության, այնպես էլ՝ ըստ ինստիտուցիոնալ հատվածների:
3 .Ճշգրտություն		
3.1	Ընդհանուր ճշգրտություն	Մի շարք վիճակագրական ցուցանիշների գծով իրականացվում են չդիտարկվող տնտեսության, այդ թվում նաև «ստվերային» տնտեսության (առանց անօրինական գործունեության) լրահաշվարկներ, որոնց հիմքում դրված են արտադրանքի թողարկման, զբաղվածների թվաքանակի և արտադրանքի արտադրության մասնակիցների թվաքանակի վերաբերյալ տվյալները՝ ստացված պարբերաբար հավաքվող վիճակագրական հաշվետվությունների և աշխատուժի ընտրանքային

		<p>հետազոտությունների արդյունքում: Կիրառվում են նաև անուղղակի մակրոտնտեսական մեթոդներ՝ օգտագործելով տարբեր տեղեկատվական աղբյուրներ:</p> <p>ՀՆԱ-ի տարեկան գնահատականների համար հիմնական է համարվում արտադրական եղանակը: Արտադրական և ծախսային եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ի տարբերությունը հաշիվներում ցույց է տրվում որպես վիճակագրական շեղում:</p>
3.2	Անճշտության աղբյուրները	Ազգային հաշիվներում տվյալների հնարավոր անճշտությունը կապված է տարբեր աղբյուրներից ստացվող տվյալների անճշտության հետ:
3.3	Ճշգրտության չափումները/ չափելիությունը	Արտադրական և ծախսային եղանակներով հաշվարկված ՀՆԱ-ի տարբերությունը հաշիվներում ցույց է տրվում որպես վիճակագրական շեղում:
4 .Համադրելիություն		
4.1	Ժամանակագրական համադրելիություն	Այն դեպքերում, երբ իրականացվում են մեթոդաբանական կամ այլ բնույթի փոփոխություններ (օրինակ, անցումը SՊՏԴ-ի նոր խմբագրության, բազային տարվա փոփոխություն, համապատասխան հրապարակումներում տրվում է այդ փոփոխությունների ծանոթագրությունները, ինչպես նաև ներկայացվում նախորդ տարիների համար հաշվարկված (վերանայված) շարքեր:
4.2	Համադրելիությունն այլ վիճակագրության հետ	Հայաստանի Ազգային հաշիվները կազմվում են համաձայն Ազգային հաշիվների համակարգի (ԱՀՀ-2008) հիմնարար դասակարգումների, սահմանումների և հասկացությունների, ինչպես նաև այլ մեթոդաբանական հիմքերի, միաժամանակ շարունակելով աշխատանքը Եվրոպական հաշիվների համակարգ (ԵՀՀ) 2010-ի ներդրման ուղղությամբ:
4.3	Նախնական և վերջնական վիճակագրության միջև փոխկապվածությունը	ՀՆԱ-ի եռամսյակային տվյալները նախնական ներկայացվելուց հետո դրանք տարեկան վերջնական հաշվետու տվյալների հիման վրա վերանայվում են:
5 .Մատչելիություն		
5.1	Տարածման ձևաչափ	<p>«Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ- տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցներում հրապարակվում են ՀՆԱ-ի վերաբերյալ հետևյալ տարեկան տվյալները՝</p> <p>ա) ՀՆԱ-ն արտադրական եղանակով, ընթացիկ գներով, նախորդ տարվա համադրելի գներով, ինչպես նաև նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ աճի տեմպերը և ՀՆԱ-ի կառուցվածքը.</p> <p>բ) ՀՆԱ-ն ծախսային եղանակով ըստ վերջնական սպառման բաղադրիչների (վերջնական սպառման բաշխումն ըստ տնային</p>

	<p>տնտեսությունների վերջնական սպառման, տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպությունների և պետական կառավարման մարմինների սպառման, որտեղ վերջին տարրն, իր հերթին, տարանջատվում է անհատական և կոլեկտիվ սպառման, ինչպես նաև կապիտալի համախառն կուտակումն ըստ հիմնական կապիտալի համախառն կուտակման և շրջանառու նյութական պաշարների փոփոխության) ընթացիկ գներով, նախորդ տարվա համադրելի գներով, ինչպես նաև նախորդ տարվա համապատասխան ժամանակաշրջանի նկատմամբ աճի տեմպերը և ՀՆԱ-ի կառուցվածքը ըստ ծախսային բաղադրիչների,</p> <p>զ) ՀՆԱ-ն բազային տարվա միջին տարեկան (մշտական) գներով, ըստ տնտեսական գործունեության հիմնական տեսակների և վերջնական սպառման տարրերի:</p> <p>Տարեկան հրապարակումներում ներկայացվում են են նաև ազգային հաշիվերի տարեկան տվյալները՝</p> <p>ա) ՀՆԱ-ն (շուկայական գներով) միլիոն հայկական դրամով, միլիոն ԱՄՆ դոլարով.</p> <p>բ) մեկ շնչին ընկնող ՀՆԱ-ն՝ հայկական դրամով և ԱՄՆ դոլարով.</p> <p>գ) ՀՆԱ-ի դեֆլյատորը տոկոսներով նախորդ տարվա նկատմամբ.</p> <p>դ) ՀՆԱ-ի ֆիզիկական ծավալի ինդեքսը տոկոսներով նախորդ տարվա նկատմամբ.</p> <p>ե) արտադրության հաշիվն ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների, թողարկում, միջանկյալ սպառում և համախառն ավելացված արժեք կտրվածքով.</p> <p>զ) եկամուտների ձևավորման հաշիվն ըստ տնտեսական գործունեության տեսակների և եկամուտների տարրերի.</p> <p>է) ՀՆԱ-ի օգտագործումն ըստ ծախսերի բաղադրիչների:</p> <p>ը) ազգային տնտեսության հատվածներ՝ ոչ ֆինանսական կազմակերպություններ, ֆինանսական կազմակերպություններ, պետական կառավարման մարմիններ, տնային տնտեսությունները սպասարկող ոչ առևտրային կազմակերպություններ, տնային տնտեսություններ և արտերկիր:</p> <p>Միևնույն ժամանակ, գործունեության հիմնական տեսակների</p>
--	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		կտրվածքով ոչ ֆինանսական և ֆինանսական հատվածների համախառն ավելացված արժեքի տարեկան տվյալները հրապարակվում են ըստ ենթահատվածների (պետական, ազգային մասնավոր, օտարերկրյա վերահսկողության տակ): Տարեկան հրապարակումները ներառում են ամբողջական աղյուսակներ, բացառությամբ ֆինանսական հաշվի և ծախսեր և թողարկում աղյուսակների:
5.2	Հիմնական նյութերը. Պահպանումն ու կիրառելիությունը	ՀՆԱ-ի տարեկան տվյալները՝ հաշվարկված երեք եղանակներով, տեղադրված են Արմստատի ինտերնետային կայքի «Տվյալների բազա» բաժնում, հետևյալ հասցեով. http://armstatbank.am/pxweb/hy/ArmStatBank/?rxid=002cc9e9-1bc8-4ae6-aaa3-40c0e377450a «Հայաստանի Ազգային Հաշիվները» վիճակագրական ժողովածուի բոլոր հրապարակումները ևս տեղադրված են Արմստատի ինտերնետային կայքի «Հրապարակումներ» բաժնում ըստ տարիների:
5.3	Փաստաթղթավորումը	Ցուցանիշների վերաբերյալ հակիրճ մեթոդաբանական պարզաբանումները հրապարակվում են «Հայաստանի Հանրապետության սոցիալ-տնտեսական վիճակը» տեղեկատվական ամսական զեկույցում, «Հայաստանի վիճակագրական տարեգրքում», իսկ առավել մանրամասն՝ թեմատիկ հրապարակումներում: Արմստատի պաշտոնական կայքի «Վիճակագրություն» հատվածի «Մեթատվյալներ» ենթահատվածում առկա է նաև լրացուցիչ փաստաթղթավորում Արժույթի միջազգային հիմնադրամի Տվյալների Տարածման Հատուկ Ստանդարտներին համապատասխան հայերեն, ռուսերեն և անգլերեն, հետևյալ հասցեով՝ https://www.armstat.am/am/?nid=549 :
5.4	Այլ տեղեկատվություն	Այլ տեղեկատվություն առկա չէ:
6. Լրացուցիչ փաստաթղթավորում		
6.1		Առկա է տեղեկատվություն Ընդհանուր վիճակագրական բիզնես-գործընթացի մոդելի համաձայն հետևյալ հասցեով՝ https://www.armstat.am/am/?nid=672 :